

dybt uenig i den bedømmelse, som hr. Gjellerød fremkommer med, når han påstår, at man har sikret, at udkastet til charteret respekterer de europæiske menneskerettigheder.

Det er et spørgsmål, som kræver en meget dybtgående undersøgelse, og meget tyder på, at det i virkeligheden slet ikke er tilfældet. Jeg vil lidt vende tilbage til det problem om forholdet mellem de europæiske menneskerettigheder og charteret i min ordførertale, men altså i den her omgang blot præcisere, at med forslaget til vedtagelse er der ikke tale om nogen form for stillingtagen til udkastet til EU-charteret.

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil gerne først takke for redegørelsen og for udenrigsministerens besvarelse af vores forespørgsel. Det er nyttigt med sådan en årlig status, hvor vi får set på udviklingen i et perspektiv og får reflekteret over strategien for fremtiden.

Europarådet er jo ikke ude i blæst og modstand, og så risikerer vi, at organisationen mere kvæles i velvilje og ligegladhed. Vi har brug for at overveje, hvad vi skal bruge Europarådet til, og hvordan vi finder en arbejdsdeling i forhold til andre organisationer. Og jeg vil sige, at der er ingen grund til, at der går charter i den her diskussion, for det ser ud, som om der ikke bliver noget problem med, at der er forskellige standarder i Europarådet og EU.

Udenrigsministeren siger i sin redegørelse, at Europarådet spiller en betydelig politisk rolle som Europas demokratiske samvittighed. Jeg er enig i, at det må være Europarådets kerne.

Det var også drivkraften, da Europarådet blev oprettet for 51 år siden. Man skulle værne om demokratiet, menneskerettighederne og retsstaten. Man kan altså kun være medlem, når man opfylder de europæiske standarder.

Demokratiforpligtelsen bevirker, at det bliver en begivenhed i et af de nye demokratier at få det blå stempel; at blive medlem. Det har til gengæld givet Europarådet anledning til alvorlige overvejelser, når ansøgerlandene skulle vurderes, for 50-70 års diktatur og gamle magthaveres netværk er ikke sådan at ryste af sig. Europarådet har derfor fået en meget stor betydning ved at yde teknisk bistand til forfatningsombygning og sikring af retsstaten. Der er også brug for at holde landene til ilden og holde den gamle såkaldte nomenklatura i ørerne.

Udenrigsministeren nævner i sin redegørelse lande som Ukraine, Slovakiet og Kroatien; ek-

sempler på lande, der er optaget på forventet efterbevilling.

Den parlamentariske forsamling har lagt stor energi i ved en blanding af dialog og også indimellem gabestok at få landene til at opfylde deres forpligtelser som medlemslande.

I de fleste lande er dialogen hurtigt blevet en del af den nationale debat i det enkelte land, og det er netop det, der også er formålet med det: at det er landene selv, der ivrigt diskuterer, hvordan de bedst lever op til normerne for at være medlemsland.

Jeg er især bekymret over udviklingen i Ukraine, hvor det har knebet gevaldigt med at opbygge et demokratisk retssystem, og hvor ytringsfriheden har trange kår. Senest er der gennemført en højst tvivlsom folkeafstemning, som i realiteten kan true med at afskaffe parlamentets magt og give præsidenten alle beføjelser.

Venedigkommissionen, som er Europarådets vogter af forfatningerne, har udtalt sig meget kritisk om de foreslåede forfatningsændringer. Jeg synes, at Ministerrådet er for passivt. Hvad er Danmarks holdning, spørger jeg udenrigsministeren om. Hvis vi var bedre til at samordne Ministerrådets overvågning og den overvågning, vi har fra den parlamentariske forsamling, så behøvede vi måske i virkeligheden slet ikke så meget overvågning fra EU's side, for det er jo en forudsætning for overhovedet at blive medlem af EU, at man har klaret prøven i Europarådet.

Jeg vil også gerne høre, om ministeren vil arbejde for, at man i ministerkomiteen opgiver altid at skulle vedtage ting enstemmigt. Nu sidder vi jo også i øjeblikket og diskuterer forhandlingerne i Nice, og hvor uhåndterligt det er, at man altid skal være helt enige, at man ikke kan vedtage noget ved et flertal. Hvorfor så lægge begrænsninger på sig selv i ministerkomiteen og dermed gøre ministerkomiteen tandløs?

Europarådets dilemma er jo på den ene side at sikre dialog ved at lukke lande hurtigt ind i varmen og på den anden side at håndhæve principperne, og det har været særlig synligt i tilfældet Rusland, som jeg synes hr. Gjellerød gjorde vældig udmærket rede for.

De mange dokumenterede menneskerettighedskrænkelser er jo et stort problem, specielt i Tjetjenien. I denne sag har vi jo haft en veritabel forfatningskamp mellem ministerkomiteen og den parlamentariske forsamling, der har forsøgt at hæve fanen noget højere.